

Δελτίο Τύπου

Λουξεμβούργο, 21 Φεβρουαρίου 2022

Τα οφέλη της ενιαίας αγοράς επενδυτικών κεφαλαίων της ΕΕ σε μεγάλο βαθμό δεν έχουν υλοποιηθεί ακόμη

Η ΕΕ έχει θεσπίσει πλαίσιο για τη δημιουργία μιας ενιαίας αγοράς επενδυτικών κεφαλαίων εντός των συνόρων της και για τη διασφάλιση της προστασίας των επενδύσεων των πολιτών της. Ωστόσο, σύμφωνα με ειδική έκθεση που δημοσίευσε σήμερα το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, δεν έχουν επιτευχθεί όλοι οι φιλόδοξοι στόχοι της και πολλά από τα δυνητικά οφέλη για τους επενδυτές δεν έχουν υλοποιηθεί ακόμη. Ο στόχος της δημιουργίας μιας πραγματικής ενιαίας αγοράς επενδυτικών κεφαλαίων δεν έχει επιτευχθεί και οι διασυνοριακές δραστηριότητες εξακολουθούν να είναι σπάνιες. Η εποπτεία των επενδυτικών κεφαλαίων δεν είναι ακόμη συνεπής σε όλα τα κράτη μέλη, η προστασία των επενδυτών εξακολουθεί να παρουσιάζει αδυναμίες και οι συστημικοί κίνδυνοι δεν παρακολουθούνται επαρκώς.

Τα επενδυτικά κεφάλαια διαδραματίζουν καίριο ρόλο στην ευρωπαϊκή Ένωση Κεφαλαιαγορών, βοηθώντας τους επενδυτές να τοποθετούν τα κεφάλαιά τους κατά τρόπο αποδοτικό. Το 2020, η αξία των περιουσιακών στοιχείων των επενδυτικών κεφαλαίων σε ολόκληρη την ΕΕ ανερχόταν σχεδόν σε 19 τρισεκατομμύρια ευρώ. Περίπου το 70 % της αγοράς επενδυτικών κεφαλαίων της ΕΕ εξακολουθεί να είναι συγκεντρωμένο μόνο σε τέσσερα κράτη μέλη: στο Λουξεμβούργο, στην Ιρλανδία, στη Γερμανία και στη Γαλλία. Η ΕΕ, προκειμένου να προαγάγει έναν υγιή και παραγωγικό κλάδο επενδυτικών κεφαλαίων και να προστατεύσει τους επενδυτές, έλαβε μέτρα και θέσπισε ένα κανονιστικό πλαίσιο για τα επενδυτικά κεφάλαια, ώστε να διασφαλίσει την εφαρμογή ομοιόμορφων κανόνων σε ολόκληρη την ενιαία αγορά.

«Η προσδοκία ήταν ότι μια περισσότερο ολοκληρωμένη αγορά επενδυτικών κεφαλαίων θα προσέφερε στις επιχειρήσεις της ΕΕ μεγαλύτερη ποικιλία πηγών χρηματοδότησης και θα παρείχε στους επενδυτές καλύτερη προστασία και μεγαλύτερη δυνατότητα επιλογής», δήλωσε ο Rimantas Šadžius, Μέλος του ΕΕΣ και επικεφαλής του ελέγχου. «Ωστόσο, εξακολουθούν να υφίστανται διασυνοριακοί φραγμοί και αποκλίσεις στα εποπτικά πρότυπα στην ΕΕ, και δεν έχουν υλοποιηθεί όλα τα δυνητικά οφέλη.»

Οι ελεγκτές διαπίστωσαν ότι σειρά αδυναμιών που δεν έχουν αντιμετωπιστεί εξακολουθούν να υπονομεύουν τα οφέλη του επενδυτικού περιβάλλοντος της ΕΕ. Η πραγματικά διασυνοριακή επενδυτική δραστηριότητα παραμένει σπάνια: στις περισσότερες χώρες της ΕΕ, τα επενδυτικά κεφάλαια διανέμονται ως επί το πλείστον στην εγχώρια αγορά. Διαπίστωσαν επίσης ότι πολλά

Σκοπός του παρόντος δελτίου Τύπου είναι η παρουσίαση των κύριων μηνυμάτων της ειδικής έκθεσης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου. Το πλήρες κείμενο της έκθεσης διατίθεται στον ιστότοπο eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

από τα αναμενόμενα οφέλη για τους επενδυτές, όπως η μείωση των αμοιβών και η διεύρυνση των επιλογών, δεν έχουν ακόμη υλοποιηθεί: το κόστος εξακολουθεί να είναι υψηλό, με σημαντικές αποκλίσεις μεταξύ των κρατών μελών. Οι φραγμοί εισόδου στην αγορά δεν έχουν εξαλειφθεί, με αποτέλεσμα να μην έχουν διασφαλιστεί ακόμη ισότιμοι όροι ανταγωνισμού. Οι ελεγκτές επισημαίνουν επίσης ότι ορισμένα ζητήματα που επηρεάζουν την αγορά, όπως η φορολογία, η τοπική ζήτηση και ο τρόπος με τον οποίο οι διαχειριστές περιουσιακών στοιχείων επιλέγουν να διανείμουν τα επενδυτικά κεφάλαιά τους, δεν μπορούν να ρυθμιστούν από το δίκαιο της ΕΕ.

Οι ελεγκτές σημειώνουν ότι οι δράσεις της ΕΕ συνέβαλαν στην ενίσχυση της διαφάνειας των επενδυτικών κεφαλαίων. Οι επενδυτές είναι καλύτερα ενημερωμένοι απ' ό,τι στο παρελθόν σχετικά με τους κινδύνους, την απόδοση και το κόστος των επενδύσεων. Εντούτοις, εξακολουθεί να τους είναι πολύ δύσκολο να πραγματοποιήσουν συγκρίσεις μεταξύ επενδυτικών κεφαλαίων σε ολόκληρη την ΕΕ και δεν προστατεύονται ακόμη επαρκώς έναντι προβλημάτων όπως το αδικαιολόγητο κόστος που προκύπτει, παραδείγματος χάριν, από αδιαφανείς πρακτικές πωλήσεων ή μεροληπτικές συμβουλές από χρηματοπιστωτικούς διαμεσολαβητές που τους στρέφουν σε προϊόντα τα οποία δεν ανταποκρίνονται ικανοποιητικά στις ανάγκες τους. Στο πλαίσιο αυτό, πρόβλημα αποτελεί και η προβολή ψευδοοικολογικής ταυτότητας («greenwashing»): οι ελεγκτές επισημαίνουν ότι το σήμα «ΠΚΔ» που χρησιμοποιείται για βιώσιμα από περιβαλλοντική και κοινωνική άποψη επενδυτικά κεφάλαια δεν υπόκειται σε ρύθμιση επί του παρόντος, και είναι πιθανό να χρησιμοποιηθεί καταχρηστικά για την πώληση προϊόντων που δεν πληρούν υψηλά πρότυπα δεοντολογίας.

Οι ελεγκτές εντόπισαν επίσης προβλήματα όσον αφορά τη συνέπεια και την αποτελεσματικότητα της εποπτείας των επενδυτικών κεφαλαίων. Η ESMA, ο αρμόδιος οργανισμός της ΕΕ, έχει καταβάλει προσπάθειες για την προαγωγή της εποπτικής σύγκλισης, που είχαν ως αποτέλεσμα την ελαφρά βελτίωση της εποπτείας και τη μείωση των αποκλίσεων. Ωστόσο, δεδομένου ότι βασίζεται στην καλή θέληση των εθνικών εποπτικών αρχών και στην προθυμία του συμβουλίου εποπτών της για την παροχή πληροφοριών, διαθέτει περιορισμένες πληροφορίες σχετικά με το κατά πόσον τα επίπεδα της ασκούμενης στα κράτη μέλη εποπτείας είναι ισοδύναμα, και δεν μπορεί να μετρήσει κατά πόσον έχει σημειωθεί πρόοδος στην κατεύθυνση της εποπτικής σύγκλισης.

Επίσης, ο έλεγχος εγείρει ερωτήματα όσον αφορά το κατά πόσον η νομοθετική προσέγγιση της Επιτροπής εξυπηρετεί αποτελεσματικά τον σκοπό της: το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τη διασυνοριακή δραστηριότητα των επενδυτικών κεφαλαίων απαρτίζεται κυρίως από οδηγίες, δηλαδή νομοθετικές πράξεις σύμφωνα με τις οποίες τα κράτη μέλη εφαρμόζουν τη δική τους εκδοχή των κανόνων βάσει της δικής τους ερμηνείας και ιδιαίτερης κατάστασης. Η πρακτική αυτή συνεπάγεται σημαντικές κανονιστικές διαφορές μεταξύ των κρατών μελών.

Οι ελεγκτές διατυπώνουν σειρά συστάσεων για τη βελτίωση της κατάστασης. Ωστόσο, προειδοποιούν ότι ήσσονος σημασίας τροποποιήσεις του νομικού πλαισίου και μόνο δεν επαρκούν για την επίτευξη μιας πραγματικής ενιαίας αγοράς.

Γενικές πληροφορίες

Το 1985, η ΕΕ θέσπισε μέτρα για την άρση των φραγμών στη διασυνοριακή δραστηριότητα των επενδυτικών κεφαλαίων εντός της ΕΕ. Έκτοτε, τα επενδυτικά κεφάλαια και οι διαχειριστές τους με έδρα σε ένα κράτος μέλος μπορούν να προωθούν εμπορικά τα προϊόντα τους σε ιδιώτες επενδυτές σε ολόκληρη την ΕΕ, υπό την εποπτεία μόνο των αρχών της χώρας στην οποία εδρεύουν. Το 2011, η οδηγία σχετικά με τους διαχειριστές οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων παρέσχε επίσης τη δυνατότητα εμπορικής προώθησης ειδικών επενδυτικών

οργανισμών σε επαγγελματίες επενδυτές σε ολόκληρη την ΕΕ. Το ίδιο έτος, η Ευρωπαϊκή Ένωση σύστησε έναν οργανισμό, την Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA), με αποστολή να βελτιώσει την προστασία των επενδυτών και να συμβάλει στην εύρυθμη λειτουργία των χρηματοπιστωτικών αγορών.

Η ειδική έκθεση 04/2022, με τίτλο «*Επενδυτικά κεφάλαια: οι δράσεις της ΕΕ δεν έχουν οδηγήσει ακόμη στη δημιουργία μιας πραγματικής ενιαίας αγοράς προς όφελος των επενδυτών*», είναι διαθέσιμη στον ιστότοπο του ΕΕΣ (eca.europa.eu). Επιδίωξη του ελέγχου αυτού είναι να συμβάλει στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας της χρηματοπιστωτικής εποπτείας και της προστασίας των επενδυτών εντός της ΕΕ.

Το ΕΕΣ παρουσιάζει τις ειδικές εκθέσεις του στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο της ΕΕ, καθώς και σε άλλους ενδιαφερομένους, όπως στα εθνικά κοινοβούλια, σε παράγοντες του αντίστοιχου κλάδου και σε εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών. Στη συντριπτική πλειονότητά τους, οι συστάσεις που διατυπώνονται στις εκθέσεις του υλοποιούνται.

Επικοινωνία με τον Τύπο

Γραφείο Τύπου του ΕΕΣ: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu - κιν.: (+352) 691 551 502
- Damijan Fišer: damijan.fiser@eca.europa.eu - κιν.: (+352) 621 552 224
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu - κιν.: (+352) 691 553 547